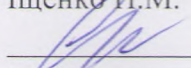

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Інститут державного управління
Кафедра місцевого самоврядування та регіонального розвитку

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Перший проректор
Іщенко Н.М.

“31” серпня 2021 року

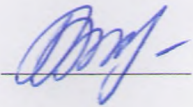
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ АДМІНІСТРАТИВНИХ ОРГАНІВ

Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»

Розробник

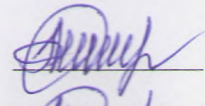
Верба С.М.

Завідувач кафедри місцевого

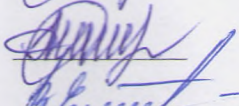
самоврядування та регіонального розвитку

Штиршов О.М.

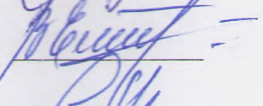
Гарант освітньої програми

Штиршов О. М.

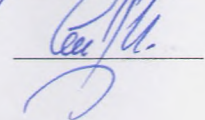
Директор ІДУ

Ємельянов В.М.

Начальник НМВ

Шкірчак С.І.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни
Найменування дисципліни	Організація та управління діяльністю адміністративних органів
Галузь знань	28 «Публічне управління та адміністрування»
Спеціальність	281 «Публічне управління та адміністрування»
Спеціалізація (якщо є)	
Освітня програма	«Адміністративний менеджмент»
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	Нормативна
Курс навчання	2
Навчальний рік	2021/2022
Номер(и) семестрів (триместрів):	Денна форма 4 семестр
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	5 кред. / 150 год.
Структура курсу: – лекції – семінарські заняття (практичні, лабораторні, півгрупові) – годин самостійної роботи студентів	Лек. – 36 Сем. – 36 С/р – 138
Відсоток аудиторного навантаження	34 %
Мова викладання	українська
Форма проміжного контролю (якщо є)	
Форма підсумкового контролю	залік

2. Мета, завдання та результати вивчення дисципліни

Значення навчальної дисципліни в реалізації освітньо-професійної програми підготовки магістрів за спеціальністю „Публічне управління та адміністрування”:

Реалізація освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» пов'язана з наданням їм комплексу знань та умінь, які містяться у нормативній навчальній дисципліні «Організація та управління діяльністю адміністративних органів».

Мета дисципліни

Основною метою навчальної дисципліни «Організація та управління діяльністю адміністративних органів» є формування у студентів знань про закономірності організації, функціонування та розвитку адміністративних органів в Україні та вміння виявляти і вирішувати проблеми при впровадженні механізмів і технологій у сфері організації та управління діяльністю адміністративних органів. У результаті вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти оволодіють навичками здійснення інформаційно-аналітичного забезпечення управлінських процесів в системі адміністративних органів влади із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій, розробки тактичних та оперативних планів управлінської діяльності та організації ефективної управлінської діяльності в адміністративних органах влади.

Основні завдання дисципліни:

- здійснення аналізу сучасних вітчизняних і зарубіжних теоретико- методичних підходів до державного управління на центральному та регіональному рівнях;
- визначення системи державного центрального та регіонального управління та змісту її основних складових;
- поетапне формування у студентів сучасного мислення та спеціальних знань у галузі управління на національному та регіональному рівнях;
- набуття умінь та формування компетентностей, необхідних для виконання функцій та реалізації повноважень органів державної влади і місцевого самоврядування.
- визначення та обґрунтування основних функцій державного центрального та регіонального управління: формування фінансової основи державного управління;
- обґрунтування сукупного потенціалу регіональних ресурсів, як матеріальної основи державного розвитку;
- формування теоретико-методичного забезпечення формування концепції, стратегії та програм економічного та соціального розвитку різних рівнів управління.

Предмет дисципліни:

Дослідження теоретичних та практичних особливостей організації та управління діяльністю адміністративних органів у сучасних умовах господарювання.

У процесі навчання у студентів мають бути сформовані спеціальні професійні, соціальні та особистісні компетенції, накопичені знання щодо формування та функціонування механізмів адміністрування у процесі управління організаціями, сукупності функцій і методів адміністрування, що зумовлюють відповідні управлінські взаємовідносини і органах управління організацій різних форм і сфер діяльності.

Професійна компетентність, яка отримується студентами після вивчення навчальної дисципліни

Загальні компетенції (ЗК):

ЗК01. Здатність самостійно навчатися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК12. Здатність працювати в команді.

Фахові компетенції(ФК):

ФК07. Вміння застосовувати інструменти менеджменту у сферах: державного і регіонального управління, соціального та політичного розвитку, публічних фінансів, комунікацій, конституційно-правових засад урядування, технологій управління людськими ресурсами, європейської співпраці.

ФК10. Здатність до ідентифікації, оцінювання та управління реальними та потенційними ризиками та загрозами безпеки життєдіяльності людини, держави і суспільства.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 5. Знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування на національному рівні та рівні країн ЄС.

ПРН 10. Уміти відшукувати та узагальнювати інформацію, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.

ПРН 14. Орієнтуватися в методах аналізу та оцінювання програм сталого розвитку.

3. Програма навчальної дисципліни

II курс

Денна форма:

№ п/п	Тема	Лекції	Практичні (семінарські, лабораторні, півгрупові)	Самостійна робота II курс
1.	Тема 1. Основи теорії державного управління. Предмет та завдання начальної дисципліни	2	2	8
2	Тема 2. Державна влада та державне управління	2	2	8
3	Тема 3. Державне управління в окремих сферах суспільного розвитку	2	2	8
4	Тема 4. Роль різних гілок влади у процесі державного управління	2	2	8
5	Тема 5. Державне управління на регіональному рівні	2	2	8
6	Тема 6. Система органів державної влади в Україні: конституційні основи їх функціонування, роль в управлінні	2	2	8
7	Тема 6. Система органів державної влади в Україні: конституційні основи їх функціонування, роль в управлінні	2	2	8
8	Тема 7. Центральні органи державного управління	2	2	8
9	Тема 8. Регіональні органи державного управління	2	2	8
10	Тема 9. Місцеве самоврядування та його роль у державному управлінні	2	2	8
11	Тема 9. Місцеве самоврядування та його роль у державному управлінні	2	2	8
12	Тема 10. Внутрішня організація та управління органів державної влади	2	2	8
13	Тема 11. Державна служба в Україні	2	2	7
14	Тема 11. Державна служба в Україні	2	2	7
15	Тема 12. Ефективність державного управління. Державний контроль у сфері виконавчої влади	2	2	7
16	Тема 12. Ефективність державного управління. Державний контроль у сфері виконавчої влади	2	2	7
17	Тема 13. Відносини органів публічної влади в системі державного та регіонального управління	2	2	7
18	Тема 14. Розвиток системи державного та регіонального управління	2	2	7
	Всього за курсом	36	36	138

4.Зміст навчальної дисципліни

4.1. План лекцій

II курс

Денна форма

№	Тема заняття / план
1	<p>Тема 1. Основи теорії державного управління. Предмет та завдання начальної дисципліни</p> <p>Соціальна природа поняття «державне управління», його мета та зміст. Ознаки державного управління. Функції державного управління. Державне управління як системне суспільне явище. Суб'єкти та об'єкти державного та регіонального управління, предмет вивчення. Основні теорії державного управління.</p> <p>Еволюція дослідження предмета державного та регіонального управління. Державне та регіональне управління у системі суспільних наук, інші науки і галузі знань. Поняття, система та завдання державного та регіонального управління як навчальної дисципліни. Методологія та методи вивчення державного та регіонального управління. Мистецтво управління. Структура курсу «Державне та регіональне управління».</p>
2	<p>Тема 2. Державна влада та державне управління</p> <p>Держава як керуюча система. Унітарна та федеративна організація державного управління. Державна влада як складова державно-владного механізму. Функції держави та державне управління. Державне управління як система, що розвивається. Принципи державного управління.</p> <p>Цілі державного управління, їх юридичне та ресурсне забезпечення. Функціональна структура державного управління. Сутність і класифікація функцій державного управління. Характеристика загальних (основних) та спеціальних (спеціалізованих) функцій. Допоміжні функції. Основні напрями діяльності в системі державного управління.</p> <p>Поняття та класифікація методів державного управління. Організаційно- розпорядчі (адміністративні) методи, їх переваги та недоліки. Економічні методи та їх інструменти. Правові методи. Соціально-психологічні та неформальні методи впливу. Сутнісні характеристики (риси) організаційної структури державного управління.</p> <p>Моделі державного управління: світовий досвід. Структура державного управління у розвинутих країнах світу: інституційний, функціональний та організаційний аналізи; центральні, регіональні та місцеві органи управління, їх ієрархія, проблеми взаємодії.</p>
3	<p>Тема 3. Державне управління в окремих сферах суспільного розвитку</p> <p>Державне регулювання економіки, його цілі, функції, об'єкти. Роль держави у розвитку підприємництва. Державне регулювання структурної перебудови національної економіки. Конкурентна та інноваційно-інвестиційна політика держави, методи та інструменти. Засоби впливу на розвиток промислового і сільськогосподарського виробництва, сфери обігу і торгівлі. Управління зовнішньоекономічним сектором.</p> <p>Особливості управління соціальною сферою. Соціальна політика держави: необхідність, сутність, цілі та принципи. Основні об'єкти та складові державної політики. Моделі соціальної політики. Методи впливу держави на розвиток соціальних відносин. Основні напрями соціальної політики держави щодо економічно активного населення. Діяльність держави щодо вразливих верств населення. Формування системи соціального захисту. Завдання державного регулювання розвитку елементів соціальної інфраструктури.</p> <p>Державне управління в адміністративно-політичній сфері. Національна безпека та державне управління.</p> <p>Державне управління у соціально-культурній сфері. Державне управління у сфері освіти, молодіжної політики, культури, науки, туризму, спорту, охорони здоров'я. Вплив держави на розвиток інформаційного простору, формування суспільної свідомості. Державне управління і сфера особистого життя людини.</p>
4	<p>Тема 4. Роль різних гілок влади у процесі державного управління</p>

	<p>Законодавча влада в системі державного управління. Поняття, склад і структура парламенту, його повноваження. Державне управління і виконавча влада: поняття, співвідношення, взаємозв'язок. Роль виконавчої влади в управлінні. Види органів виконавчої влади, їх класифікація. Уряд і державне управління. Міністерства, комітети, інші державні інституції у системі виконавчої влади.</p> <p>Судова влада у системі державного управління. Поняття і роль судової влади у суспільстві. Судові органи і судові системи. Здійснення судової влади.</p> <p>Сутність і види контролю у суспільстві. Контрольна влада у системі управління, її органи та форми діяльності.</p>
5	<p>Тема 5. Державне управління на регіональному рівні</p> <p>Регіональне управління: сутність, цілі та функції. Історичні форми управління регіональним розвитком. Державна регіональна політика: поняття, сутність і принципи. Основні напрями регіонального управління: управління природно-ресурсним потенціалом регіону, управління фінансовими, трудовими ресурсами. Вплив органів державного управління на промислове і сільськогосподарське виробництво в регіоні, функціонування регіональних ринків. Управління інноваційною діяльністю. Роль державного управління щодо розвитку соціальної інфраструктури регіону.</p> <p>Механізми реалізації регіональної економічної політики. Місцеві бюджети як фінансова основа соціально-економічного розвитку регіонів. Державні та регіональні програми. Історичний досвід та особливості функціонування та управління територій із спеціальним статусом.</p> <p>Роль органів державного управління та місцевого самоврядування в економічному розвитку регіону. Централізація та децентралізація влади в системі місцевого самоврядування.</p>
6	<p>Тема 6. Система органів державної влади в Україні: конституційні основи їх функціонування, роль в управлінні</p> <p>Історичний досвід державного управління в Україні. Конституційна модель розподілу влади в Україні. Верховна Рада та державне управління. Інститут Президента та державне управління.</p>
7	<p>Тема 6. Система органів державної влади в Україні: конституційні основи їх функціонування, роль в управлінні</p> <p>Органи виконавчої влади України: загальна характеристика, управлінські зв'язки. «Субординація», «координація» і «реординація» між органами виконавчої влади.</p>
8	<p>Тема 7. Центральні органи державного управління</p> <p>Права, компетенція, функції центральних органів виконавчої влади. Кабінет Міністрів України: структура і компетенція. Міністерства України та їх повноваження. Державні комітети (державні служби) України та інші центральні органи виконавчої влади: їх статус, функції.</p> <p>Територіальні органи центральних органів виконавчої влади: права, компетенції, функції. Централізація та децентралізація у структурній організації державного управління.</p>
9	<p>Тема 8. Регіональні органи державного управління</p> <p>Місцеві державні адміністрації в системі державного управління. Основні завдання, правовий статус, компетенції місцевих державних адміністрацій. Повноваження, порядок формування та роботи місцевих державних адміністрацій. Структура місцевих державних адміністрацій, їх діяльність. Відносини місцевих державних адміністрацій у системі вертикальних та горизонтальних зв'язків.</p> <p>Управління факультативними територіальними одиницями. Господарсько-правовий механізм діяльності територій із спеціальним статусом.</p>
10	<p>Тема 9. Місцеве самоврядування та його роль у державному управлінні</p> <p>Історичний аспект та конституційно-правові засади місцевого самоврядування в Україні. Державна політика у сфері місцевого самоврядування. Правовий статус органів місцевого самоврядування в системі державного управління. Сучасна система місцевого самоврядування в Україні: територіальна громада, представницькі органи місцевого</p>

	самоврядування, виконавчі органи місцевого самоврядування, посадові особи місцевого самоврядування.
11	Тема 9. Місцеве самоврядування та його роль у державному управлінні Асоціації та інші форми добровільного об'єднання органів місцевого самоврядування. Особливості здійснення самоврядування в містах Києві та Севастополі. Всесвітня Декларація місцевого самоврядування, Європейська Хартія місцевого самоврядування та проблеми функціонування інституту місцевого самоврядування в Україні.
12	Тема 10. Внутрішня організація та управління органів державної влади Загальнотеоретичні аспекти організації роботи органів публічної влади в Україні. Орган влади як об'єкт організації державного управління. Організація як процес і функція державного управління. Сутність і особливості менеджменту органу державної влади. Стратегічне управління та формування програми діяльності органу державної влади. Функціональний аналіз та контролінг діяльності органу державної влади. Інформаційне та комунікаційне забезпечення внутрішньої організації органу державної влади. Підготовка та прийняття управлінських рішень в органах виконавчої влади. Зв'язки з громадськістю в системі управлінської діяльності органу державної влади. Роль та місце керівника в управлінні органами виконавчої влади. Сутність лідерства в державному управлінні. Забезпечення законності в державному управлінні. Специфіка юридичної відповідальності в державному управлінні.
13	Тема 11. Державна служба в Україні Державна служба: поняття, риси, функції, принципи, види, організація. Система правових актів про державну службу та правовий статус державних службовців. Класифікація посад державних службовців. Проходження державної служби та управління державною службою.
14	Тема 11. Державна служба в Україні Атестація державних службовців. Етика поведінки державних службовців. Управління державною службою. Державна кадрова політика. Підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації державних службовців.
15	Тема 12. Ефективність державного управління. Державний контроль у сфері виконавчої влади Поняття ефективності в державному управлінні. Чинники та критерії ефективності державного управління. Загальна соціальна ефективність державного управління. Ефективність діяльності управлінських органів і посадових осіб. Економічна оцінка ефективності функціонування органу державної влади. Демократичні процедури визначення ефективності державного управління.
16	Тема 12. Ефективність державного управління. Державний контроль у сфері виконавчої влади Державний контроль у сфері виконавчої влади в Україні, його зміст та правові засади. Види контролю. Здійснення державного контролю щодо виконавчої влади з боку суб'єктів інших гілок влади: парламентський контроль, прокурорський нагляд, судовий контроль, адміністративний нагляд міліції. Громадський контроль за діяльністю органів державного управління.
17	Тема 13. Відносини органів публічної влади в системі державного та регіонального управління Основні напрями взаємодії центральних та регіональних органів державного управління та органів місцевого самоврядування з трудовими колективами, підприємствами, установами і організаціями. Взаємовідносини органів державної влади й місцевого самоврядування із судовими та правоохоронними органами: органами Служби безпеки України, органами прокуратури, органами внутрішніх справ. Взаємодія органів державного управління та органів місцевого самоврядування з громадськими об'єднаннями. Здійснення нагляду за діяльністю громадських об'єднань. Організація роботи із запитами громадян. Адміністративні послуги органів виконавчої

	влади та їх правове регулювання. Залучення громадськості до участі в управлінні державними і суспільними справами та контролі за функціонуванням органів влади.
18	Тема 14. Розвиток системи державного та регіонального управління Проблеми взаємовідносин гілок державної влади в Україні у процесі управління. Необхідність реформування системи державного та регіонального управління. Державне та регіональне управління в контексті трансформаційних та глобалізаційних процесів. Соціально-ринкова трансформація України та завдання держави щодо формування ефективної системи управління на різних рівнях державного управління. Реформування системи державного управління відповідно до стандартів публічного адміністрування, прийнятих в Європейському Союзі та країнах розвиненої демократії. Суть та основні напрями адміністративної реформи в Україні. Концептуальні засади реформування центральних та місцевих органів влади, напрями вдосконалення управління регіональним розвитком. Базові форми децентралізації управління. Формування ефективної організації виконавчої влади як на центральному, так і на місцевому рівнях управління. Запровадження нової ідеології функціонування виконавчої влади місцевого самоврядування як діяльності щодо забезпечення реалізації прав і свобод громадян.

4.2. План практичних (семінарських) занять

II курс

Денна форма:

№	Тема заняття / план
1	<p>Тема 1. Основи теорії державного управління. Предмет та завдання начальної дисципліни</p> <p>Соціальна природа поняття «державне управління», його мета та зміст. Ознаки державного управління. Функції державного управління. Державне управління як системне суспільне явище. Суб'єкти та об'єкти державного та регіонального управління, предмет вивчення. Основні теорії державного управління.</p> <p>Еволюція дослідження предмета державного та регіонального управління. Державне та регіональне управління у системі суспільних наук, інші науки і галузі знань. Поняття, система та завдання державного та регіонального управління як навчальної дисципліни. Методологія та методи вивчення державного та регіонального управління. Мистецтво управління. Структура курсу «Державне та регіональне управління».</p>
2	<p>Тема 2. Державна влада та державне управління</p> <p>Держава як керуюча система. Унітарна та федеративна організація державного управління. Державна влада як складова державно-владного механізму. Функції держави та державне управління. Державне управління як система, що розвивається. Принципи державного управління.</p> <p>Цілі державного управління, їх юридичне та ресурсне забезпечення. Функціональна структура державного управління. Сутність і класифікація функцій державного управління. Характеристика загальних (основних) та спеціальних (спеціалізованих) функцій. Допоміжні функції. Основні напрями діяльності в системі державного управління.</p> <p>Поняття та класифікація методів державного управління. Організаційно-розпорядчі (адміністративні) методи, їх переваги та недоліки. Економічні методи та їх інструменти. Правові методи. Соціально-психологічні та неформальні методи впливу. Сутнісні характеристики (риси) організаційної структури державного управління.</p> <p>Моделі державного управління: світовий досвід. Структура державного управління у розвинутих країнах світу: інституційний, функціональний та організаційний аналізи; центральні, регіональні та місцеві органи управління, їх ієрархія, проблеми взаємодії.</p>
3	<p>Тема 3. Державне управління в окремих сферах суспільного розвитку</p> <p>Державне регулювання економіки, його цілі, функції, об'єкти. Роль держави у розвитку підприємництва. Державне регулювання структурної перебудови національної економіки. Конкурентна та інноваційно-інвестиційна політика держави, методи та інструменти. Засоби впливу на розвиток промислового і сільськогосподарського виробництва, сфери обігу і торгівлі. Управління зовнішньоекономічним сектором.</p> <p>Особливості управління соціальною сферою. Соціальна політика держави: необхідність, сутність, цілі та принципи. Основні об'єкти та складові державної політики. Моделі соціальної політики. Методи впливу держави на розвиток соціальних відносин. Основні напрями соціальної політики держави щодо економічно активного населення. Діяльність держави щодо вразливих верств населення. Формування системи соціального захисту. Завдання державного регулювання розвитку елементів соціальної інфраструктури.</p> <p>Державне управління в адміністративно-політичній сфері. Національна безпека та державне управління.</p> <p>Державне управління у соціально-культурній сфері. Державне управління у сфері освіти, молодіжної політики, культури, науки, туризму, спорту, охорони здоров'я. Вплив держави на розвиток інформаційного простору, формування суспільної свідомості. Державне управління і сфера особистого життя людини.</p>
4	<p>Тема 4. Роль різних гілок влади у процесі державного управління</p> <p>Законодавча влада в системі державного управління. Поняття, склад і структура парламенту, його повноваження. Державне управління і виконавча влада: поняття, співвідношення, взаємозв'язок. Роль виконавчої влади в управлінні. Види органів</p>

	<p>виконавчої влади, їх класифікація. Уряд і державне управління. Міністерства, комітети, інші державні інституції у системі виконавчої влади.</p> <p>Судова влада у системі державного управління. Поняття і роль судової влади у суспільстві. Судові органи і судові системи. Здійснення судової влади.</p> <p>Сутність і види контролю у суспільстві. Контрольна влада у системі управління, її органи та форми діяльності.</p>
5	<p>Тема 5. Державне управління на регіональному рівні</p> <p>Регіональне управління: сутність, цілі та функції. Історичні форми управління регіональним розвитком. Державна регіональна політика: поняття, сутність і принципи.</p> <p>Основні напрями регіонального управління: управління природно-ресурсним потенціалом регіону, управління фінансовими, трудовими ресурсами. Вплив органів державного управління на промислове і сільськогосподарське виробництво в регіоні, функціонування регіональних ринків. Управління інноваційною діяльністю. Роль державного управління щодо розвитку соціальної інфраструктури регіону.</p> <p>Механізми реалізації регіональної економічної політики. Місцеві бюджети як фінансова основа соціально-економічного розвитку регіонів. Державні та регіональні програми. Історичний досвід та особливості функціонування та управління територій із спеціальним статусом.</p> <p>Роль органів державного управління та місцевого самоврядування в економічному розвитку регіону. Централізація та децентралізація влади в системі місцевого самоврядування.</p>
6	<p>Тема 6. Система органів державної влади в Україні: конституційні основи їх функціонування, роль в управлінні</p> <p>Історичний досвід державного управління в Україні. Конституційна модель розподілу влади в Україні. Верховна Рада та державне управління. Інститут Президента та державне управління.</p>
7	<p>Тема 6. Система органів державної влади в Україні: конституційні основи їх функціонування, роль в управлінні</p> <p>Органи виконавчої влади України: загальна характеристика, управлінські зв'язки. «Субординація», «координація» і «реординація» між органами виконавчої влади.</p>
8	<p>Тема 7. Центральні органи державного управління</p> <p>Права, компетенція, функції центральних органів виконавчої влади. Кабінет Міністрів України: структура і компетенція. Міністерства України та їх повноваження. Державні комітети (державні служби) України та інші центральні органи виконавчої влади: їх статус, функції.</p> <p>Територіальні органи центральних органів виконавчої влади: права, компетенції, функції. Централізація та децентралізація у структурній організації державного управління.</p>
9	<p>Тема 8. Регіональні органи державного управління</p> <p>Місцеві державні адміністрації в системі державного управління. Основні завдання, правовий статус, компетенції місцевих державних адміністрацій. Повноваження, порядок формування та роботи місцевих державних адміністрацій. Структура місцевих державних адміністрацій, їх діяльність. Відносини місцевих державних адміністрацій у системі вертикальних та горизонтальних зв'язків.</p> <p>Управління факультативними територіальними одиницями. Господарсько-правовий механізм діяльності територій із спеціальним статусом.</p>
10	<p>Тема 9. Місцеве самоврядування та його роль у державному управлінні</p> <p>Історичний аспект та конституційно-правові засади місцевого самоврядування в Україні. Державна політика у сфері місцевого самоврядування. Правовий статус органів місцевого самоврядування в системі державного управління. Сучасна система місцевого самоврядування в Україні: територіальна громада, представницькі органи місцевого самоврядування, виконавчі органи місцевого самоврядування, посадові особи місцевого самоврядування.</p>
11	<p>Тема 9. Місцеве самоврядування та його роль у державному управлінні</p>

	<p>Асоціації та інші форми добровільного об'єднання органів місцевого самоврядування. Особливості здійснення самоврядування в містах Києві та Севастополі.</p> <p>Всесвітня Декларація місцевого самоврядування, Європейська Хартія місцевого самоврядування та проблеми функціонування інституту місцевого самоврядування в Україні.</p>
12	<p>Тема 10. Внутрішня організація та управління органів державної влади</p> <p>Загальнотеоретичні аспекти організації роботи органів публічної влади в Україні. Орган влади як об'єкт організації державного управління. Організація як процес і функція державного управління.</p> <p>Сутність і особливості менеджменту органу державної влади. Стратегічне управління та формування програми діяльності органу державної влади. Функціональний аналіз та контролінг діяльності органу державної влади. Інформаційне та комунікаційне забезпечення внутрішньої організації органу державної влади. Підготовка та прийняття управлінських рішень в органах виконавчої влади. Зв'язки з громадськістю в системі управлінської діяльності органу державної влади. Роль та місце керівника в управлінні органами виконавчої влади. Сутність лідерства в державному управлінні. Забезпечення законності в державному управлінні. Специфіка юридичної відповідальності в державному управлінні.</p>
13	<p>Тема 11. Державна служба в Україні</p> <p>Державна служба: поняття, риси, функції, принципи, види, організація. Система правових актів про державну службу та правовий статус державних службовців. Класифікація посад державних службовців. Проходження державної служби та управління державною службою.</p>
14	<p>Тема 11. Державна служба в Україні</p> <p>Атестація державних службовців. Етика поведінки державних службовців. Управління державною службою. Державна кадрова політика. Підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації державних службовців.</p>
15	<p>Тема 12. Ефективність державного управління. Державний контроль у сфері виконавчої влади</p> <p>Поняття ефективності в державному управлінні. Чинники та критерії ефективності державного управління. Загальна соціальна ефективність державного управління. Ефективність діяльності управлінських органів і посадових осіб. Економічна оцінка ефективності функціонування органу державної влади. Демократичні процедури визначення ефективності державного управління.</p>
16	<p>Тема 12. Ефективність державного управління. Державний контроль у сфері виконавчої влади</p> <p>Державний контроль у сфері виконавчої влади в Україні, його зміст та правові засади. Види контролю. Здійснення державного контролю щодо виконавчої влади з боку суб'єктів інших гілок влади: парламентський контроль, прокурорський нагляд, судовий контроль, адміністративний нагляд міліції. Громадський контроль за діяльністю органів державного управління.</p>
17	<p>Тема 13. Відносини органів публічної влади в системі державного та регіонального управління</p> <p>Основні напрями взаємодії центральних та регіональних органів державного управління та органів місцевого самоврядування з трудовими колективами, підприємствами, установами і організаціями. Взаємовідносини органів державної влади й місцевого самоврядування із судовими та правоохоронними органами: органами Служби безпеки України, органами прокуратури, органами внутрішніх справ.</p> <p>Взаємодія органів державного управління та органів місцевого самоврядування з громадськими об'єднаннями. Здійснення нагляду за діяльністю громадських об'єднань. Організація роботи із запитами громадян. Адміністративні послуги органів виконавчої влади та їх правове регулювання. Залучення громадськості до участі в управлінні державними і суспільними справами та контролі за функціонуванням органів влади.</p>
18	<p>Тема 14. Розвиток системи державного та регіонального управління</p>

Проблеми взаємовідносин гілок державної влади в Україні у процесі управління. Необхідність реформування системи державного та регіонального управління. Державне та регіональне управління в контексті трансформаційних та глобалізаційних процесів. Соціально-ринкова трансформація України та завдання держави щодо формування ефективної системи управління на різних рівнях державного управління. Реформування системи державного управління відповідно до стандартів публічного адміністрування, прийнятих в Європейському Союзі та країнах розвиненої демократії.

Суть та основні напрями адміністративної реформи в Україні. Концептуальні засади реформування центральних та місцевих органів влади, напрями вдосконалення управління регіональним розвитком. Базові форми децентралізації управління. Формування ефективної організації виконавчої влади як на центральному, так і на місцевому рівнях управління.

Запровадження нової ідеології функціонування виконавчої влади місцевого самоврядування як діяльності щодо забезпечення реалізації прав і свобод громадян.

4.3. Завдання для самостійної роботи

II курс

Денна форма:

Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»

Відповідь на семінарському занятті – це активна участь у обговоренні всіх питань, що виносяться на семінар, підкріплення доповіді цитатами та посиланнями на літературу. Вільне володіння матеріалом доповіді, що дозволяє задавати та відповідати на питання по темі.

Доповідь з презентацією – це детальне ознайомлення з певною темою за допомогою візуального доповнення. На слайдах повинно бути відображене графічно те, про що говориться в доповіді, в більшості своїй вони мають бути наповнені графіками, таблицями або схемами.

ТЕМАТИКА ДЛЯ ДОПОВІДІ З ПРЕЗЕНТАЦІЄЮ

Підготувати доповідь на 5-7 аркушів А4 (Times New Roman, 14 шрифт) з презентацією за допомогою засобів Power Point. Надається можливість вибору теми. Презентація має бути 7-10 слайдів, при підготовці можна об'єднуватися в групи.

1. Державна кадрова політика. Класифікація посад державних службовців.
2. Проходження державної служби та управління державною службою.
3. Атестація державних службовців. Підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації державних службовців. Етика поведінки державних службовців.
4. Сутність і види контролю у суспільстві (парламентський контроль, прокурорський нагляд, судовий контроль, адміністративний нагляд міліції).
5. Контрольна влада у системі управління, її органи та форми діяльності. Громадський контроль за діяльністю органів державного управління.
6. Здійснення нагляду за діяльністю громадських об'єднань. Організація роботи із запитамися громадян.
7. Адміністративні послуги з боку органів виконавчої влади та їх правове регулювання.
8. Залучення громадськості до участі в управлінні державними і суспільними справами та контролі за функціонуванням органів влади
9. Проблеми взаємовідносин гілок державної влади в Україні у процесі управління. Державне та регіональне управління в контексті трансформаційних та глобалізаційних процесів.
10. Завдання держави щодо формування ефективної системи управління на різних рівнях державного управління.
11. Суть та основні напрями адміністративної реформи в Україні.
12. Реформування системи державного управління відповідно до стандартів публічного адміністрування, прийнятих в Європейському Союзі та країнах розвинутої демократії.
13. Концептуальні засади реформування центральних та місцевих органів влади, напрями вдосконалення управління регіональним розвитком.

4.4. Забезпечення освітнього процесу

Використання проектору; методичних матеріалів та посібників в електронній формі; використання платформи Moodle. Методичне забезпечення навчальної дисципліни включає також:

- робоча програма навчальної дисципліни;
- опорні конспекти лекцій;
- методичні матеріали до виконання самостійної та індивідуальної роботи;
- законодавчі та методичні матеріали;
- підручники і навчальні посібники.

5. Підсумковий контроль

Питання до заліку з навчальної дисципліни

«Організація та управління діяльністю адміністративних органів»

1. Еволюція дослідження предмета державного та регіонального управління. Місце державного та регіонального управління у системі суспільних наук, інших наук та галузях знань.
2. Державне управління як система, що розвивається, та його принципи. Юридичне та ресурсне забезпечення державного управління.
3. Моделі державного управління: світовий досвід.
4. Засоби впливу на розвиток промислового і сільськогосподарського виробництва, сфери обігу і торгівлі. Державне управління зовнішньоекономічним сектором.
5. Формування державою системи соціального захисту вразливих верств населення. Державне управління в адміністративно-політичній сфері.
6. Політика як наука, мистецтво і вид діяльності.
7. Специфіка управління у сфері освіти та науки, культури та ідеології. Державне управління у сфері молодіжної політики, спорту, охорони здоров'я.
8. Вплив держави на розвиток інформаційного простору, формування суспільної свідомості.
9. Поняття, склад і структура парламенту, його повноваження.
10. Міністерства, комітети, інші державні інституції у системі виконавчої влади.
11. Судові органи і судові системи. Здійснення судової влади.
12. Державна регіональна політика та політика територіально-адміністративних органів управління.
13. Основні напрями регіонального управління: управління природно-ресурсним потенціалом регіону, управління фінансовими, трудовими ресурсами.
14. Вплив органів державного управління на функціонування регіональних ринків.
15. Роль державного управління щодо розвитку соціальної інфраструктури регіону.
16. Місцеві бюджети як фінансова основа соціально-економічного розвитку регіону.
17. Державні та регіональні програми.
18. Верховна Рада, Інститут Президента та державне управління.
19. Загальна характеристика та управлінські зв'язки органів виконавчої влади України (центральні та регіональні).
20. «Субординація», «координація» і «реординація» між органами виконавчої влади.
21. Статус та функції державних комітетів (державні служби) України та інші центральних органів виконавчої влади.
22. Права, компетенції та функції територіальних органів центральних органів виконавчої влади.
23. Відносини місцевих державних адміністрацій у системі вертикальних та горизонтальних зв'язків.
24. Історичний аспект та конституційно-правові засади місцевого самоврядування в Україні.
25. Державна політика у сфері місцевого самоврядування.
26. Сучасна система місцевого самоврядування в Україні: територіальна громада, представницькі органи місцевого самоврядування, виконавчі органи місцевого самоврядування, посадові особи місцевого самоврядування.
27. Асоціації та інші форми добровільного об'єднання органів місцевого самоврядування.
28. Всесвітня Декларація місцевого самоврядування, Європейська Хартія місцевого самоврядування та проблеми функціонування інституту місцевого самоврядування в Україні

29. Організація як процес і функція державного управління.
30. Функціональний аналіз та контролінг діяльності органу державної влади.
31. Інформаційне та комунікаційне забезпечення внутрішньої організації органу державної влади.
32. Підготовка та прийняття управлінських рішень в органах виконавчої влади.
33. Роль та місце керівника в управлінні органами виконавчої влади. Сутність лідерства в державному управлінні.
34. Забезпечення законності в державному управлінні. Специфіка юридичної відповідальності в державному управлінні.
35. Система правових актів про державну службу та правовий статус державних службовців.
36. Державна кадрова політика. Класифікація посад державних службовців.
37. Проходження державної служби та управління державною службою.
38. Атестація державних службовців. Підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації державних службовців. Етика поведінки державних службовців.
39. Сутність і види контролю у суспільстві (парламентський контроль, прокурорський нагляд, судовий контроль, адміністративний нагляд міліції).
40. Контрольна влада у системі управління, її органи та форми діяльності. Громадський контроль за діяльністю органів державного управління.
41. Здійснення нагляду за діяльністю громадських об'єднань. Організація роботи із запитами громадян.
42. Адміністративні послуги з боку органів виконавчої влади та їх правове регулювання.
43. Залучення громадськості до участі в управлінні державними і суспільними справами та контролі за функціонуванням органів влади
44. Проблеми взаємовідносин гілок державної влади в Україні у процесі управління. Державне та регіональне управління в контексті трансформаційних та глобалізаційних процесів.
45. Завдання держави щодо формування ефективної системи управління на різних рівнях державного управління.
46. Суть та основні напрями адміністративної реформи в Україні.
47. Реформування системи державного управління відповідно до стандартів публічного адміністрування, прийнятих в Європейському Союзі та країнах розвинутої демократії.
48. Концептуальні засади реформування центральних та місцевих органів влади, напрями вдосконалення управління регіональним розвитком.
49. Базові форми децентралізації управління.
50. Запровадження нової ідеології функціонування виконавчої влади місцевого самоврядування як діяльності щодо забезпечення реалізації прав і свобод громадян, надання державних та громадських послуг.

Варіант залікового білету
(10 балів x 3 питання = 30 балів)
ЗАЛІКОВИЙ БІЛЕТ № _____

1. Специфіка управління у сфері освіти та науки, культури та ідеології. Державне управління у сфері молодіжної політики, спорту, охорони здоров'я.
2. Міністерства, комітети, інші державні інституції у системі виконавчої влади.
3. Вплив органів державного управління на функціонування регіональних ринків.

6. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання

Графік контрольних заходів та рейтингова шкала оцінювання

Кількість годин (кількість кредитів ЄКТС): На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин / 5 кредитів ECTS.

Види робіт: Контроль за рівнем засвоєння матеріалу та знань студентів проводиться у таких формах: виконання доповіді з презентацією; усні відповіді на семінарських заняттях; Залік.

Протягом семестру здійснюється поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється під час захисту індивідуальних завдань, надання відповідей біля дошки. Підсумковий контроль з дисципліни «Організація та управління діяльністю адміністративних органів» проводиться відповідно до навчального плану у вигляді заліку в семестрі, в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обов'язки навчального матеріалу.

Оцінювання:

Форма контролю	Максимальна оцінка одиниці контролю	Кількість заходів	Сума балів
Опитування на сем. заняттях	3	18	54
Виконання завдання самостійної роботи (доповідь з презентацією)	16	1	16
Загальна кількість балів			70
Залік			30
Всього			100

Пояснення до умов визначення рейтингу

Опитування на семінарах включає в себе: опитування по будь-якому питанню, винесеному на семінарське заняття (за вибором викладача) відповідь на питання інших студентів, запитання студентів до інших студентів, відповідей інших студентів, відповідь на питання для повторення (з тем, що було вивчено раніше), вирішення ситуаційних завдань з необхідною аргументацією та посиланням на законодавство. Максимальна кількість балів може бути виставлена студентам, підготовленим до відповідей на усі питання теми. Оцінюючи відповідь, викладач керується такими критеріями, як: правильність відповідей на питання, повнота і конкретність відповіді, ступінь використання наукових і нормативних джерел, уміння довіязати теорію з практикою, логіка і аргументованість викладу думок, культура мови.

Доповнення здійснюється студентом по темі семінару після основної відповіді по питанню винесеному на семінарське заняття. Метою доповнення є більш повне розкриття питання, винесеного на семінарське заняття, або висвітлення різноманітних наукових, практичних, правозастосовних аспектів даного питання

Вирішення практичних завдань здійснюється в вигляді розв'язанні задачі по темі семінару, які надані викладачем студентам на попередньому семінарі. Студент самостійно, опрацювавши вдома матеріал до семінару, вирішує задачу з належним аргументування та посилання на відповідні норми законодавства. На семінарі студент усно доповідає вирішення задачі. При не повній відповіді або невірній, в розв'язанні задачі допомагають інші студенти з відповідним оцінюванням їх відповідей або участі в обговоренні.

Наукова доповідь готується з обов'язковим розглядом дискусійного в науці питання з викладенням власної точки зору на дану проблему, яка підтверджується належними аргументами. Темі доповідей студенти обирають самостійно. Головна умова – це новизна та проблематика. Обсяг доповіді не повинен перевищувати 10 сторінок. Доповідь висвітлюється перед аудиторією 5 хвилин. Студент повинен відповідати на запитання.

Денна форма

№ з/п	Види робіт. Критерії оцінювання знань студентів	Бали рейтингу	Максимальна кількість балів
1. Бали опитування на семінарських заняттях для II курсу (3 бали x 18 занять = 54 балів)			
Критерії оцінювання		3 бали	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. 		3	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. 		2	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ студент в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. 		1	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ студент частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. 		0,5	
2. Самостійна робота студентів (СРС) Доповідь з презентацією (16 балів x 1 робота = 16 балів)			
Критерії оцінювання		16 балів	
<ul style="list-style-type: none"> • робота виконана та захищена згідно вимог та методичних рекомендацій у повному обсязі 		14-16	
<ul style="list-style-type: none"> • робота виконана та захищена з незначними порушеннями вимог та методичних рекомендацій 		10-13	
<ul style="list-style-type: none"> • робота виконана згідно вимог та методичних рекомендацій, але не захищена 		6-9	
<ul style="list-style-type: none"> • робота не захищена або виконана частково, з порушенням вимог і методичних рекомендацій 		2-5	
<ul style="list-style-type: none"> • робота не здана або виконана частково, із значними порушеннями вимог і методичних рекомендацій 		0-1	
3. Залік з дисципліни (10 балів x 3 питання)			
Критерії оцінювання		бали	
Залік з дисципліни містить питання згідно навчальної програми. Студент відповідає на три питання.		30 балів	

7. Рекомендовані джерела інформації

1. Бакуменко В. Д. Формування державно-управлінських рішень: проблеми теорії, методології, практики : монографія / В. Д. Бакуменко. – К. : Вид-во УАДУ, 2000.
2. Воронкова В. Г Менеджмент в держаних організаціях : навч. посібн. / В. Г. Воронкова– К. : ВД «Професіонал», 2004. – 256 с.
3. Виноградський М.Д. Менеджмент в організації : навч. посіб. для студ. екон. спец. вузів / М.Д. Виноградський, А.М. Виноградська, О.М. Шканова. – К. : КОНДОР, 2007. – 598 с.
4. Герберт А., Саймон Г. Адміністративна поведінка: Дослідження процесів прийняття рішень в організаціях, що виконують адміністративні функції: Пер. з англ. — 2-ге вид., переробл. і допов. — К.: АртЕк, 2001. — 392 с.
5. Гірняк О.М. Менеджмент : підручник для студ. вищ. закл. освіти / О.М. Гірняк, П.П. Лазановський. – Львів: „Магнолія 2006», 2008. – 352 с.
6. Глен Райт. Державне управління / Глен Райт. – К., 1994. – 113 с.
7. Державне управління та державна служба : словник-довідник / О. Ю. Оболенський. – К. : КНЕУ, 2005. – 208 с.
8. Державне управління в Україні: централізація і децентралізація : монографія / кол. авт; відп. ред. проф. Н. Р. Нижник. – К. : УАДУ при Президентові України, 1997. – 448 с.
9. Державне управління: проблеми адміністративно-правової теорії та практики / за заг. ред. В. Б. Авер'янова. – К.: Факт, 2003. – 384 с.
10. Державне управління: основи теорії, історія та практика: Навчальний посібник/ В.Д. Бакуменко, П.І. Надолішній, М.М. Іжа, Г.І. Арабаджи / За заг. ред. Надолішнього П.І., Бакуменка В.Д. - Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2009. – 394 с.
11. Дзюндзюк В. Б. Ефективність діяльності публічних організацій : монографія / В. Б. Дзюндзюк. – Х. : ХарПІ УАДУ «Магістр», 2003. – 236 с.
12. Желюк Т. Л. Державна служба : навч. посібн. / Желюк Т. Л. – Луцьк : ВД «Професіонал», 2000. – 558 с.
1. Керівництво організацією : навч. посіб. / О.Є. Кузьмін, Н.Т. Мала, О.Г. Мельник, І.С. Процик. – Л. : Вид-во нац. ун-ту «Львів, політех.», 2008. – 244 с.
2. Колесніков Г.О. Менеджерський словник: навчально-довідкове видання / Укладач Г.О. Колесніков. – К.: «ВД «Професіонал»», 2007. – 288 с.
13. Круш П. В. Регіональне управління : навч. посібн. / Круші П. В., Кожем'яченко О. О. – К. : ЦУЛ, 2007. – 248 с.
14. Лазор О. Д. Основи місцевого самоврядування : навч. посібн. / Лазор О. Д. – К. : ЦУЛ, 2003. – 432 с.
15. Мельник А. Ф. Державне управління : підручник / А. Ф. Мельник, О. Ю. Оболенський, А. Ю. Васіна; за ред. А. Ф. Мельник. – К. : Знання, 2009. – 582 с.
16. Малиновський В. Державне управління : навч. посібн. / В. Малиновський – Луцьк : РВВ «Вежа» Вол. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2000. – 558 с.
17. Менеджмент для бакалаврів : підручник : у 2 т. / за ред. О.Ф. Балацького, О.М. Теліженка. – Суми: Ун. книга, 2009. – Т. 1. – 605 с.
18. Менеджмент для бакалаврів : підручник : у 2 т. / за ред. О.Ф. Балацького, О.М. Теліженка. – Суми: Ун. книга, 2009. – Т. 2. – 592 с.
20. Менеджмент: теорія і практика : навч. посіб. / А.А. Мазаракі, Г.Є. Мошек, Л.А. Гомба та ін. – К.: Атіка, 2007. – 564 с.
21. Мошек Г.Є. Менеджмент : навч. посіб. / Г.Є. Мошек, Ю.В. Поканевич, А.С. Соломко, А.В. Семенчук. – К.: Кондор, 2009. – 392 с.

22. Новіков Б.В. Основи адміністративного менеджменту : навч. посіб. / Б.В. Новікова Г.Ф. Сініок, П.В. Круш. – К.: Центр навч. л-ри, 2004. – 560 с.
23. Основи адміністративного менеджменту : навч. посіб. / В. Д. Бакуменко, Л. М. Усаченко, В. І. Тимцуник, О. В. Червякова ; за заг. ред. Л. М. Усаченко. – К.: ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2013. – 148 с.
24. Ординський В. Л. Управління в органах виконавчої влади : навч. посібн. / Ординський В. Л., Кисіль З. Р., Ковалів М. В. – К. : ЦУЛ, 2008. – 296 с.
25. Свирский Б. М. Государственное строительство и местное самоуправление в Украине : учеб. пос. / Свирский Б. М. – Х., 2001. – 487 с.
26. Якубовський О. П. Державна влада і громадянське суспільство: система взаємодії : моногр. / О. П. Якубовський, Т. А. Бутирська. – О. : ОРІД НАДУ, 2004. – 196 с.
27. Ярмиш О.Н., Серьогін В.О. Державне будівництво та місцеве самоврядування в Україні: Підручник. – Харків: Вид-во Національного ун-ту внутр. справ, 2002 – 532 с.

8. Інформаційні ресурси

1. Офіційне представництво Президента України www.president.gov.ua
2. Урядовий портал www.kmu.gov.ua
3. Верховна Рада України www.rada.gov.ua
4. Радник. Український юридичний портал <http://radnuk.info>
5. Державне управління справами <http://www.dus.gov.ua>
6. Журнал «Державне управління: удосконалення та розвиток» <http://www.dy.nauka.com.ua/>